

2. Sverige.

For at sikre, at riksdagen modtog hovedparten af sit arbejdsstof inden for en rimelig tidsfrist, optoges i 1918 i riksdagsordningens § 54 en bestemmelse om, at propositioner (af regeringen fremsatte lov- eller budgetforslag) skulle foreligge senest 70 dage efter riksdagens åbning, der hvert år finder sted 10. eller 11. januar. Senere fremsættelse kunne kun finde sted, når kongen fandt, at en efter åbningsdagen indtruffet hændelse berettigede dertil, eller at en udskydelse af sagen ville være til skade for landet. Da det viste sig, at uforholdsmæssig mange propositioner først fremkom ved fristens udløbstid, ændrede man i 1933 de 70 dage til 60 dage, men uden at opnå det ønskede resultat, idet de strammere regler medførte, at et forøget antal propositioner fremsattes efter fristens udløbstid. I 1949 gik man så den modsatte vej, idet det nu bestemtes, at propositioner vedrørende statens indkomster og udgifter i det næstkommende budgetår — bortset fra påtrængende tilfælde — skulle fremsættes senest 70 dage efter riksdagens åbning og andre propositioner i almindelighed senest efter forløbet af 90 dage, d. v. s. omkring 10. april. Sidstnævnte frist skulle gælde for såvel vår- som høstsessionen.

Heller ikke denne ordning virkede dog efter hensigten. I vårsessionerne 1950-53 fremsattes således gennemsnitlig 227 propositioner, og heraf fremkom gennemsnitlig de 113 først efter forløbet af 70 dage. Yderligere fremsattes gennemsnitlig 15 propositioner i høstsessionen. Sagen blev derfor

på ny taget op til behandling i riksdagen på grundlag af nogle private „motioner“, som undergaves en indgående overvejelse i forfatningsudvalget (konstitutionsutskottet). Fra regeringens side gav man under de forhandlinger, der fandt sted, tilsagn om at ville søge fremsættelsen af propositionerne fordelt på en mere hensigtsmæssig måde, så at flere end hidtil fremkom i årets første måneder. Dette gav ikke anledning til nogen ændring af riksdagsordningens § 54. Derimod fandt man det hensigtsmæssigt i denne forfatningslov at fratage kravet om, at propositioner, der først skal behandles i høstsessionen, fremsættes inden propositionsfristens udløb. Dels ville dette krav i mange tilfælde ikke kunne opfyldes, dels betyder dets bortfald, at der for regeringskontorerne bliver bedre mulighed for at få de mere hastende propositioner udarbejdet i god tid.

Ved nyordningen, der gennemførtes i 1954, fik riksdagsordningens § 54, 4. stk., følgende affattelse:

„Øvrige propositioner (d. v. s. ikke finansielle), som kongen finder bør behandles under riksdagens vårsession, bør til riksdagen afgives inden 90 dage fra dens åbning, og sådanne propositioner kan ikke afgives senere, medmindre kongen skønner, at udsættelse af fremsættelsen vil være til skade for landet, eller at andre grunde i væsentlig grad taler for fremsættelsen.“

For fremsættelsen af private motioner gælder særlige frister.